

Indrek Martinson

Žymus švedų fizikas, profesorius Lietuvos mokslų akademijos narys. Gimė 1937-12-26 Tartu (Estija). Mirė 2009-11-14 Lunde (Švedija).

Indrekas Martinsonas 1961 m. baigė Stokholmo universitetą. 1967 m. ten pat apgynė daktaro (PhD), 1971 m. – mokslų daktaro (D. Sc.) disertacijas. 1965–1968 m. dirbo Karališkajame technologijos institute Stokholme, 1968–1970 m. – Arizonos universitete (JAV), 1970–1975 m. – fiziku tyrėju Fizikos mokslo tyrimo institute Stokholme, nuo 1975 m. buvo fizikos profesorius Lundo universitete. 1983–1984 m. buvo Toledo universiteto (JAV) vizituojantis profesorius. 1986–1997 m. I. Martinsonas buvo Švedijos Karališkosios mokslų akademijos narys, vėliau – Fizikos sekcijos pirmininkas. 1996 m. jis tapo Nobelio fondo valdybos nariu.

Profesorius buvo plačiai pasaulyje žinomas mokslininkas ir mokslo organizatorius, paskelbęs per 200 mokslo darbų. Jis pasiekė daug reikšmingų rezultatų, tirdamas atomų ir jonų energijos spektrus, elektronų šuolius bei sužadintų būsenų gyvavimo trukmes. Jo darbai svarbūs plazmos ir lazerio fizikai, valdomai termobranduolinei sintezei, viršatominei astrofizikai ir moderniosioms technologijoms. Profesorius I. Martinsonas daug bendradarbiavo su Lietuvos mokslininkais – siuntė mokslinę literatūrą, lėšas kompiuteriams, kvietė bendriems moksliniams tyrimams. 1998 m. LMA Matematikos,

fizikos ir chemijos mokslų skyrius iškėlė jį kandidatū į užsienio narius. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį jis tapo LMA užsienio nariu.

Profesorius I. Martinsonas 1991 m. buvo išrinktas Tartu universiteto garbės daktaru, žurnalo „Physica Scripta“ garbės redaktoriumi, daugelio draugijų, komitetų ir redakcijų nariu. 1975 m. jis buvo apdovanotas Manne Siegbahn (švedų Nobelio premijos laureatas) medaliu.

Parengė

LMA Organizacinio skyriaus vyriausioji specialistė
Valerija Paškauskienė

Naudoti šaltiniai:

LMA archyvas, asmens byla.

Nuotrauka iš https://www.osa.org/en-us/about_os/newsroom/obituaries/earlier/indrekmartinson/